Ona tili va adabiyot: 18 savolli diagnostika va javob izohlari

Ona tili va adabiyot · 60 daqiqa · v1

Qisqa mazmun

Ona tili va adabiyot uchun 18 ta original mashq va tekshirish izohlari. O‘quvchi yoki o‘qituvchi tayanch bilimini aniqlashda foydalanadi; rasmiy imtihon savollari deb berilmaydi.

Maqsad va natijalar

Uch mavzu bo‘yicha javobni tanlash, dalil bilan izohlash va keyingi mashq yo‘nalishini aniqlash.

Jihozlar

Qog‘oz yoki elektron nusxa, ruchka.

1. So‘z va gap tuzilishi - 6 savol (15 daqiqa)

1. “O‘quvchilar kitob o‘qidi” gapida ega qaysi?
A) Kitob o‘qidi
B) O‘quvchilar
C) O‘qidi
D) Kitob

2. “O‘quvchilar kitob o‘qidi” gapida kesim qaysi?
A) O‘qidi
B) O‘quvchilar
C) Kitob
D) O‘quvchilar kitob

3. “Baland bino” birikmasida belgi bildirgan so‘z qaysi?
A) Ikkalasi ham fe’l
B) Bino
C) Birikmada belgi yo‘q
D) Baland

4. “Kitoblar” so‘zidagi -lar qanday ma’noni bildiradi?
A) O‘tgan zamon
B) Sabab
C) Inkor
D) Ko‘plik

5. “Men kecha maktabga bordim” gapidagi vaqtni bildirgan so‘z qaysi?
A) Maktabga
B) Kecha
C) Men
D) Bordim

6. Ma’nosi qarama-qarshi bo‘lgan so‘zlar juftligini belgilang.
A) Bormoq - yurmoq
B) Katta - kichik
C) Kitob - daftar
D) Go‘zal - chiroyli

2. Matn mazmuni - 6 savol (15 daqiqa)

7. “Dilnoza urug‘ ekdi. Uni har kuni sug‘ordi. Bir haftadan keyin nihol ko‘rindi.” Matndagi asosiy voqea nima?
A) Bino qurish
B) Kitob sotib olish
C) Sayohatga chiqish
D) Urug‘ ekilib nihol o‘sishi

8. “Aziz soyabon oldi, chunki yomg‘ir yog‘ayotgan edi.” Sabab qaysi?
A) Yomg‘ir yog‘ayotgani
B) Gapning uzunligi
C) Soyabonning rangi
D) Azizning ismi

9. Matnning asosiy fikrini topish uchun qaysi usul ma’qul?
A) Faqat tinish belgilarini o‘chirish
B) Eng uzun so‘zni tanlash
C) Takroriy mazmun va muhim xulosani aniqlash
D) Faqat birinchi harfni sanash

10. Biror xulosani matn bilan asoslash nimani talab qiladi?
A) Matnga aloqasiz misolni
B) Faqat muallif ismini bilishni
C) Faqat o‘ziga yoqqan fikrni yozishni
D) Matndan mos dalil keltirishni

11. “Birinchi guruh tajriba o‘tkazdi. Ikkinchi guruh natijani yozdi.” Qanday munosabat ifodalangan?
A) Har ikki guruhning ishlamagani
B) Faqat vaqtning to‘xtashi
C) Bir guruhning ikki nomi
D) Vazifalarning taqsimlanishi

12. Qisqa mazmun yozishda nima saqlanishi kerak?
A) Har bir so‘z aynan takrorlanishi
B) Faqat gaplar soni
C) Asosiy voqea va muhim fikrlar
D) Faqat tasodifiy sifatlar

3. Badiiy ifoda va dalil - 6 savol (15 daqiqa)

13. “Oppoq paxtadek bulut” birikmasida qanday ifoda bor?
A) So‘roq
B) Faqat sanash
C) Buyruq
D) O‘xshatish

14. “Shamol derazani taqillatdi” jumlasida shamolga inson harakati berilgan. Bu nima?
A) Jonlantirish
B) Takroriy savol
C) Qisqartma
D) Faqat raqamlashtirish

15. “Menimcha, bu eng ta’sirli hikoya” jumlasi qanday ifoda?
A) O‘lchov bilan tasdiqlangan fakt
B) Matematik formula
C) Shaxsiy baho
D) Aniq sana

16. Adabiy qahramonning xarakterini asoslashda qaysi dalil foydali?
A) Faqat nashriyot belgisi
B) Faqat kitob muqovasi rangi
C) Faqat sahifa raqami
D) Uning nutqi va harakatlari

17. Bir xil matn haqida ikki xil asoslangan talqin bo‘lsa, qanday yondashuv ma’qul?
A) Har bir talqinning matndagi dalilini solishtirish
B) Faqat javob uzunligini solishtirish
C) Dalilga qaramay bittasini rad qilish
D) Matnni o‘qimaslik

18. Iqtibos keltirganda nimani ajratib ko‘rsatish kerak?
A) Faqat yozuvning kattaligini
B) Faqat gaplar uzunligini
C) Asl muallif matni bilan o‘z izohini
D) Faqat kitob narxini

4. Javoblar va tekshirilgan tushuntirishlar (10 daqiqa)

1. B. Ega kim? yoki nima? savoliga javob bo‘lib, bu gapda o‘quvchilar so‘zidir.

2. A. Kesim egaga tegishli harakatni bildiradi; bu gapda o‘qidi kesimdir.

3. D. Baland so‘zi binoning belgisini bildirgan sifatdir.

4. D. Bu so‘zda -lar bir nechta kitob borligini bildiruvchi ko‘plik qo‘shimchasidir.

5. B. Kecha harakat qachon sodir bo‘lganini ko‘rsatadi.

6. B. Katta va kichik antonimlardir; go‘zal va chiroyli esa ma’nodosh.

7. D. Uch gap urug‘ni parvarishlash va uning unib chiqishini bayon qilmoqda.

8. A. Chunki bog‘lovchisidan keyingi qism soyabon olish sababini tushuntiradi.

9. C. Asosiy fikr matndagi muhim mazmun va xulosani birlashtiradi.

10. D. Dalilli javob xulosa qaysi gap yoki ma’lumotga tayanishini ko‘rsatadi.

11. D. Har bir guruhga boshqa vazifa berilgani tasvirlangan.

12. C. Qisqa mazmun ortiqcha tafsilotni qisqartirib, asosiy mazmunni saqlaydi.

13. D. Bulut paxtaga o‘xshatilgan; -dek o‘xshatish vositasi bo‘lib kelgan.

14. A. Jonsiz tabiat hodisasiga inson harakati xususiyati ko‘chirilgan.

15. C. Menimcha va eng ta’sirli ifodalari shaxsiy baholashni bildiradi.

16. D. Qahramonning xatti-harakati va so‘zlari uning xarakteri haqida dalil beradi.

17. A. Adabiy talqinda asosiy mezon fikrning matn dalillari bilan bog‘langanligidir.

18. C. Iqtibos va shaxsiy izohni ajratish fikrning kimga tegishli ekanini ravshan qiladi.

5. Xatolar ustida ishlash (5 daqiqa)

Xato qilingan savollarni mavzuga ajrating. Izohni o‘qib yangi misol yozing. So‘ng saytning moslashuvchan mashq va aralash qayta sinovidan foydalaning.

Baholash

Har bir to‘g‘ri javob 1 ball. Jami 18 ball. Bu natija attestatsiya toifasi yoki milliy sertifikat darajasini belgilamaydi.

Moslashtirish

Savollarni oltilik guruhlarga bo‘lib bering. Kerak bo‘lsa matnni ovozli o‘qing va qo‘shimcha vaqt ajrating.

Mualliflik va tekshiruv

DarsMarket uchun mustaqil tayyorlangan o‘quv namunasi. Rasmiy fan dasturining to‘liq qamrovi emas; o‘qituvchi mavzu va murakkablikni sinfiga moslaydi.